

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116206448
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116206448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: J. H., T. XX.XX.XXXX, H. B. I. X, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14C 105/2016-39 zo dňa 4. októbra 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho II. výroku.

Z r u š u j e rozsudok v I. a III. výroku a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 196 EUR spolu s 5 %-tným ročným úrokom z omeškania od 27.04.2016 do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.03.2013, uvedená ako administratívny poplatok vo výške 117,70 EUR za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je n e p r i j a t e ľ n á ,

III. p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 53 odsek 1, § 53a odsek 1, § 54, § 451 odsek 1 a 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“); § 9 odsek 2, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 17.05.2013 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 200 Eur. Predmetnú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahovala obligatórne zákonné

náležitosti, úver považoval za bezúročný a bez poplatkov a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 196 Eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia (zaplatených 396 Eur mínus istina 200 Eur). Z predmetnej zmluvy o úvere vyplývalo, že úrok predstavuje 78,30 Eur, čo predstavuje 39,15 % a administratívny poplatok sumu 117,70 Eur, čo aj keď v zmluve nie je percentuálne vyjadrené, predstavovalo 58,85 %. V čase uzavretia zmluvy o úvere predstavovala priemerná úroková sadzba 14,56 % ročne. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že takúto výšku celkovej odplaty nemožno tolerovať. Žalobkyňa uhradila žalovanému aj poplatok, ktorý možno skráteno nazvať ako „administratívny poplatok“, ktorým chcel žalovaný „zakryť“ vysokú cenu úveru, pretože administratívny poplatok nemôže byť v takejto výške premietnutý do celkovej ceny úveru, pričom už zo zmyslu a pojmu „administratívny poplatok“ je zrejmé, že tento poplatok sa týka vybavenia úveru, jeho spravovania a pod., pričom banky vo všeobecnosti inkasovali za administráciu úveru oveľa nižšie poplatky (v súčasnosti už poplatky ani neuplatňujú) a takýto celkový náklad, ktorý predstavuje 58,85 % celkových nákladov, nemožno označiť ako administratívny poplatok. Vzhľadom na uvedené preto prvoinštančný súd žalobe vyhovel aj v časti o vyslovenie neprijateľnosti zmluvného dojednanja.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že nie je možné hovoriť o akejkoľvek absencii náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko každý klient je ústne informovaný o tom, že jednotlivé splátky sa prednostne započítavajú na istinu, až potom na poplatky a úroky. RPMN je v zmluve uvedená správne a vypočítaná v zmysle platných právnych predpisov. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Do pozornosti dal rozsudok Súdneho dvora C-42/15. V podanom odvolaní ďalej vzniesol námietku premlčania. Poukázal na to, že nárok žalobcu sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote dňa 05.12.2015. Subjektívna premlčacia lehota začala totiž plynúť najneskôr nasledujúcim dňom odo dňa 05.12.2013 kedy bola zaplatená splátka v sume 132 Eur (bola uhradená istina). Uviedol, že žaloba na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá naliehavý právny záujem. Ani Zákon o ochrane spotrebiteľa nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti.

5. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

7. Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolanie čo do výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky. K odvolacím námietkam voči uvedenému výroku rozsudku uvádza odvolací súd nasledovné:

8. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 28.03.2013 bola medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“). Na základe uvedenej zmluvy mal žalovaný poskytnúť žalobkyňi úver vo výške 200 Eur, ktorý mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 196 Eur, teda celkovo mala zaplatiť 396 Eur. V Zmluve o úvere bolo ďalej uvedené, že celkový poplatok dlžníka spojený s úverom je tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 78,30 Eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 117,70 Eur. V bode 10 druhej vety Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bolo uvedené, cit: „Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou.“

9. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania Zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanja alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa ustanovenia § 1 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa odseku 2, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX. uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobkyni za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybnosti dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

12. K odvolacej námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení úveru za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd zdôrazňuje, že zo samotného zákonného ustanovenia (najmä § 3 odsek 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení, že úver z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov.

13. Naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky môže následne argumentovať vo vzťahu k žalovanému. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození, a preto žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcich z ustanovenia § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

14. Odvolací súd vidí v predmetnej veci naliehavý právny záujem spotrebiteľa na vykonaní súdnej kontroly zmluvných podmienok, aby hoci po splnení dlhu, sa mu predsa len poskytla súdna ochrana, ak sa do jeho práv zasahovalo, resp. takáto hrozba zásahu tu existovala. Spotrebiteľ by nemal byť ukrátený na svojich právach len preto, že z rôznych dôvodov plnil všetko, čo mu dodávateľ nadiktoval. Nie je ničím výnimočným existencia obavy spotrebiteľa z postupu dodávateľa.

15. Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

16. Podľa ustanovenia § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

17. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky,

ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa odseku 6, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

18. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa ustanovenia § 4 odsek 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zvykmi a tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

20. Poplatok (vo výške 196 Eur) je v Zmluve o úvere označený ako „príslušný poplatok“. Takéto vymedzenie poplatku nespĺňa podmienku jednoznačnosti a zrozumiteľnosti. Zo Zmlúv o úvere nie je možné určiť účel tohto poplatku, či to, aká služba mala byť za tento príslušný poplatok žalobcovi poskytnutá. Takáto špecifikácia nákladov je neurčitá a teda neumožňujúca podrobiť uvedené dojednanie zmluvnej kontrole z hľadiska prijateľnosti dohodnutej zmluvnej podmienky. Základnou podmienkou platnosti právneho úkonu vyžadovanou ustanovením § 37 odsek 1 Občianskeho zákonníka je jeho určitosť. Nedostatok určitosti spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Uvedenú zmluvnú podmienku teda súd prvej inštancie vyhodnotil správne ako neprijateľnú a teda v zmysle ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka aj ako neplatnú.

21. Zmluva o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú listiny formulárové, používané žalovaným pri uzatváraní úverových zmlúv s množstvom ďalších spotrebiteľov. Na predtlačenej tlačive sa menia len údaje o spotrebiteľoch a výške poskytnutého úveru. Za takejto situácie výška nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy mala byť v zásade rovnaká a nie meniť sa v závislosti od výšky poskytnutého úveru. Ak žalovaný výšku týchto nákladov odvádza od výšky úveru, je zjavné, že týmto dojednaním len sledoval ďalšie navýšenie odplaty za poskytnutie úveru s cieľom vyhnúť sa kontrole jej primeranosti, čo rozhodne nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi v čase uzatvorenia zmluvy bol obsiahnutý aj v Zákone o ochrane spotrebiteľa (ustanovenia § 4 odsek 8) ako aj v Občianskom zákonníku (ustanovenie § 3 odsek 1).

22. Na kategóriu dobrých mravom treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v

ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

23. Vo vzťahu k výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné dodať, že už v iných súdnych konaniach bola podmienka s rovnakým významom určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Stalo sa tak napríklad rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012- 46 zo dňa 13.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.8.2014, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29C/351/2015-72 zo dňa 16.09.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/222/2016 zo dňa 24.04.2017, či rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/265/2014-51 zo dňa 14.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/172,173/2016 zo dňa 26.09.2017. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

24. Odvolací súd konštatuje, že čo do výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vecí, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalovaného voči výroku II. za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v uvedenom rozsahu ako vecne správny potvrdzuje (§ 387 C.s.p.).

25. K napadnutému výroku o vydanie sumy 196 Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia odvolací súd uvádza, že žalovaný v podanom odvolaní vzniesol námietku premlčania. Z obsahu spisu však nie je možné zistiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

26. Napriek tomu, že súd prvej inštancie nezavinil skutočnosť, že jeho rozhodnutie je (vzhľadom na námietku premlčania vznesenú v odvolaní) nesprávne, odvolaciemu súdu neostáva nič iné, než v zmysle ustanovenia § 389 odsek 1 písm. b/ C.s.p. zrušiť rozhodnutie v jeho I. a súvisiacom III. výroku a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Úlohou prvoinštančného súdu v ďalšom konaní bude vykonať dokazovanie za účelom posúdenia námietky premlčania vznesenej zo strany žalovaného.

28. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 odsek 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).